

Martina Marcet:

“Coop57 està teixint una xarxa entre moltes entitats diferents”

01.

La Martina Marcet és una de les peces claus de Cal Roio, una explotació ramadera familiar que produeix pollastres ecològics a La Nou de Berguedà. Després de moure's per diferents cooperatives i moviments socials relacionats amb l'antiglobalització des de molt jove, el seu recorregut professional va portar-la des de l'Infoespai a Arc Cooperativa. A dia d'avui forma part de la comissió social de Coop57.

TEXT: BALMA BADAL

Què és Coop57?

Coop57 és una cooperativa de serveis financers. Això vol dir que és una entitat que dona préstecs i serveis financers als seus membres. Per un costat té socis col·laboradors, que són persones físiques que hi poden deixar els seus estalvis però que no poden demanar préstecs ni tenen cap número de compte: hi tenen els diners en dipòsit. El segon tipus de socis són entitats, que poden deixar-hi diners en dipòsit però que també tenen l'opció de demanar préstecs.

Quina és la característica que diferencia Coop57 de les altres entitats financeres que donen préstecs?

Coop57 finança projectes de l'economia social i solidària en un sentit molt ampli. En un principi només es finançaven cooperatives, però actualment ens hem obert a altres fórmules. A part de les cooperatives també hi entra tot el món associatiu: fundacions, algunes empreses d'inserció, centres especials de treball, centres ocupacionals, etc. També s'han començat a finançar, en casos concrets i especialment dedicats al sector agrari, alguns autònoms i societats civils.

Què és l'economia social i solidària?

L'economia social i solidària és aquell conjunt d'empreses i entitats que treballen per tal que l'economia funcioni d'una altra manera, que prioritzen la persona per sobre del lucre. Això inclou cooperatives de treball i totes les altres opcions que hem dit abans. Coop57 no finança societats limitades per sistema, però en lloc de ser molt estrictes amb les formes jurídiques el que es fa és una valoració qualitativa dels projectes que s'acosten a la cooperativa.

Com encaixen les activitats agroecològiques a Coop57?

D'entrada, per la seva naturalesa, és molt probable que aquest tipus d'activitats siguin iniciatives familiars o d'una sola persona engegades des de la fórmula de l'autònom i amb uns rendiments molt baixos, que costen molt d'arrencar, que són difícils de cooperativitzar...

Des de Coop57 no ens plantejarem finançar autònoms, perquè no forma part de l'economia que volem promoure, però vam veure que calia fer un replantejament i perfilar-ho. Inicialment va ser per als pastors:

gent que venia de l'Escola de Pastors i que necessitava finançament per poder iniciar l'activitat o consolidar-la però que eren autònoms, perquè la feina de pastor és solitària.

Aleshores, fa aproximadament uns cinc anys, vam començar un sistema de recomanacions. Vam decidir que ja que es tracta d'una sola persona que demana formar part de Coop57, per veure si és algú vinculat amb aquest tipus d'economia i que està en sintonia amb els valors de Coop57, se li demanarien unes cartes d'entitats vinculades a aquest entorn que ens diguessin que aquesta persona compleix el que defensem o volem promocionar. Aleshores, quan aquesta persona omple el qüestionari, se li diu que ens haurà de presentar aquestes opinions que avalin socialment la seva activitat. A més, quan anem a veure el projecte, demanem quines són les seves relacions amb l'entorn, com són aquests vincles, si forma part d'una xarxa d'altres productors, si forma part d'una cooperativa agrària, si forma part de cooperatives de consum, quina és la seva vinculació amb el teixit social, etc. Hem de tenir en compte que no es tracta mai d'una valoració quantitativa, sinó qualitativa.

Els projectes que hi ha actualment són de producció ecològica o n'hi ha també de convencional?

Evidentment, considerem que la producció ecològica és prioritària. Malgrat això, hi ha projectes que formen part de Coop57 que no en fan però que, en canvi, fan una feina molt interessant. En general els projectes que s'acosten a Coop57 ja formen part de l'agricultura ecològica perquè són els que hi encaixen: són els que tenen vinculació amb el territori, amb l'economia social i solidària, amb les alternatives de consum...

Tenim un document de criteris que valorem en aquests casos: el primer és que no tan sols es faci producció ecològica sinó que hi

però, en canvi, també pots trobar-te activitat agrària en entorns periurbans. Actualment ens estem plantejant com Coop57 podria actuar de manera estratègica dins d'aquest entorn i el que sí que hem fet, des de la comissió social, és establir uns criteris genèrics i un annex al qüestionari amb preguntes específiques, que ara s'està acabant de perfilar.

Més enllà de la teva participació a la comissió social de la cooperativa, tu també formes part d'una entitat sòcia que ha demanat finançament a Coop57.

Sí, les persones que som a la comissió social o som socis col·laboradors (és a dir, persones que hi han posat estalvi i que a més volen par-

Coop57 està estenent una xarxa d'economia social i solidària a l'entorn rural, entre moltes entitats diferents, de molts tarannàs diferents i des d'una perspectiva molt àmplia.

hagi també voluntat de transformació i millora de l'entorn. L'altre aspecte és que hi hagi algun tipus de certificació, sigui la del CCPAE, de Demèter o altres. També contemplem la possibilitat - que hi hagi projectes en conversió de l'agricultura convencional, és a dir, que no siguin 100% ecològics però que tinguin la voluntat d'acabar-ho sent.

A part de la producció, a l'entorn rural també es desenvolupen altres activitats...

Sí, i tant! També hi ha cases de colònies, espais de retir, recuperació de pobles o gent que vol fer una activitat en el món rural que no tingui res a veure amb l'activitat agrària. A vegades et trobes un projecte de cooperativa d'habitatges en un poble, i això és món rural

participar activament de Coop57) o som membres d'entitats sòcies, o les dues coses, que és el meu cas.

El projecte de Cal Roio va iniciar l'activitat a nom del meu pare com a autònom. Vam ampliar-la, vam fer més galliners i vam engegar l'activitat amb fons propis perquè en aquell moment els tema dels autònoms encara no s'havia treballat i, a més, els projectes de capital risc (és a dir, els que comencen des de zero) no es podien assumir com ara. Va ser més tard quan vam demanar una avançament de subvenció a Coop57.

Tu que ho vius des de les dues perspectives, perquè consideres que Coop57 és interessant?

No ens plantejàvem finançar autònoms però vam veure que calia fer un replantejament per als pastors: necessitaven finançament per poder iniciar l'activitat o consolidar-la però eren autònoms, perquè la seva feina és solitària.

Coop57 és un projecte molt potent perquè està construint una xarxa a l'entorn rural. És cert que ja hi ha una xarxa d'economia social i solidària però està molt centrada en zones urbanes i en projectes de caràcter immaterial. Coop57, en canvi, està teixint una xarxa entre moltes entitats diferents, de molts tarannàs diferents i des d'una perspectiva molt àmplia. I està acostant el discurs de l'economia social a un seguit d'entitats que podrien estar més o menys al límit d'això, juntament amb una manera de plantejar-se projectes estratègics des d'unes possibilitats de realitat.

Això és així perquè Coop57 té molta capacitat per finançar projectes i, sembla que no, però això és un aspecte clau. Perquè pots tenir molta voluntat, però si no tens un capital per finançar-ho es queda en res.

A més, tu saps que els interessos que pagues aniran a engruixir la bossa que hi ha a Coop57 i saps que aniran destinats a finançar projectes d'altres persones com tu que treballaran per promocionar l'agroecologia o un model de treball diferent a les zones rurals... Coop57 és un potenciador d'iniciatives molt important. Hi ha altres iniciatives encarades a finançar cooperatives però és veritat que des de Coop57 s'està fent una activitat transformadora real molt interessant.

01 i 03. Martina Marcet.
Imatge: Jordi Plana.

02. Assemblea
de Coop57.
Imatge cedida per Coop57.

Quin és l'origen de la cooperativa i quin funcionament intern ha tingut fins ara?

A l'origen de tot plegat hi va haver una lluita sindical molt important els anys 70, a l'editorial Bruguera, els treballadors de la qual, davant del tancament, van batallar per quedar-se-la o per a unes indemnitzacions més justes. Van aconseguir uns diners extres als que ja havien rebut de la indemnització. Amb aquests diners, cinquanta-set treballadors van decidir fer un fons comú, que inicialment era una caixa de resistència per als moviments sindicals i que després va passar a ser un projecte per fomentar la creació de cooperatives de treball.

Actualment actua a nivell estatal i hi ha diferents consells de secció per territori. A Catalunya hi ha l'equip tècnic, que està a Barcelona, i a part del consell de secció i de l'equip tècnic hi ha persones voluntàries que formen la comissió social i la comissió econòmica. La comissió social, on estic jo actualment, és l'encarregada de valorar els projectes.

Quin és el procés de valoració dels projectes que arriben a Coop57?

En el moment que un projecte s'acosta a nosaltres ha d'omplir un qüestionari molt extens que expliqui qui hi ha al darrere, què es, com es desenvolupa, algunes dades econòmiques i quines intencions es tenen. Això primer arriba a l'equip tècnic, que fa una primera tria. Si hi ha algun dubte es demana més informació al sol·licitant i, finalment, es passa tot a la comissió social.

En aquest equip hi ha una quinzena de persones, dues de les quals van a fer una entrevista a aquesta entitat, on es contrasta el qüestionari amb el que es veu a la realitat. D'això se'n fa un informe que es posa en comú un cop al mes amb tota la comissió. A partir d'aquí es decideix si s'accepta o no s'accepta, o si s'accepta amb condicionants. Per exemple, pot ser que es digui: 'acceptem aquesta entitat però hi ha d'haver un seguiment del procés de cooperativització' o 'acceptem però amb un compromís que d'aquí a dos anys es converteixin en cooperativa' o 'no l'acceptem fins que no tinguem tota la informació respecte dels sous de les persones que hi treballen'.

Finalment, la resolució que es desprèn de tot això és consultiva, i és el consell de secció el que acaba prenent la decisió definitiva.

Hi ha moltes sol·licituds?

Sí. Al mes tenim una mitjana de vuit sol·licituds d'entrada. Normalment entre sis i dotze, tot i que hi ha mesos més forts que potser arribem a setze. La gran majoria s'accepten perquè ja hi ha aquesta tria prèvia des de l'equip tècnic.

Què passa una vegada s'accepta la sol·licitud?

Un cop acceptada, aquesta entitat és membre de Coop 57 i ja pot demanar préstecs. El que fa és dir el que necessita i aleshores la comissió econòmica, que és un altre grup de persones voluntàries, valora la idoneïtat del préstec que estan demanant, dels números, se'ls fan recomanacions, i se'ls diu què s'accepta i què no. Cal tenir en compte, però, que els interessos que es paguen pels préstecs i amb què es remunera l'estalvi es decideixen en assemblea general un cop l'any.

Com és el funcionament dels préstecs que es donen?

En primer lloc s'ha de tenir en compte que Coop57 no és un banc i que els diners que et deixa la cooperativa són de persones com tu, que han estat posades allà perquè volen que hi hagi projectes com el teu. És una responsabilització col·lectiva, una oportunitat de finançament per a gent que no encaixaria en un préstec bancari.

Quan tu demanes diners, per avalar aquests diners, Coop57 no et demana que els avals amb propietats ni amb nòmines ni amb diners en efectiu, sinó que et demana que hi hagi persones que ho facin. Se'n hi diu avals socials mancomunats.

Quin és el funcionament d'aquests avals socials mancomunats?

Tu com a projecte busques persones que avalin una part d'aquells diners que demanes. Són un compromís d'aquesta persona que diu que assumirà una determinada quantitat de diners en cas d'impossibilitat de pagament. No es poden avalar més de 3.000 euros per

CRITERIS PER A PROJECTES DE L'ENTORN RURAL - ACTIVITATS AGRÀRIES:

- 1) Producció ecològica o de transició a la producció ecològica
- 2) Activitat pròpia, no en projectes d'integració de la producció
- 3) Sostenibilitat ambiental del projecte o l'explotació
- 4) Venda directa o en circuits curts
- 5) Qualitat de la producció i transformació del producte per guanyar valor afegit i assegurar que està lliure d'agrotòxics, transgènics i antibiòtics
- 6) Fórmula jurídica de l'economia social (cooperatives o associacions) o en transició
- 7) Vinculació i dinamització del territori
- 8) Sostenibilitat del projecte a nivell humà

persona i has d'aconseguir el màxim d'avals possibles, per tal que això demostrï quina xarxa social tens al darrere. Els avals poden ser de 50 euros, per exemple, i no s'han de dipositar, simplement és un compromís.

Però hem de tenir en compte que la taxa d'impagaments és molt baixa, perquè els conflictes sempre es gestionen abans. En no ser un banc, si en algun moment hi ha alguna crisi (problemes de producció, que se't cremi la finca...) s'estableixen períodes de carència o es negocien les situacions.

Quines creus que són les claus de l'èxit de Coop57?

En certa manera ha sigut tenir clar l'objectiu i no desviar-se'n: desenvolupar l'economia social i solidària i mantenir-nos fermes en els principis. I, també, el fet que hi hagi un gruix de gent que vulgui apostar per a les finances ètiques. Actualment hi ha més de 3.600 socis i sòcies col·laboradores i unes 760 entitats, i l'activitat es desenvolupa a tot l'estat espanyol. On n'hi ha més, però, és a Catalunya seguida per Aragó, Madrid i Andalusia. 🌱

04. Els socis de Coop57 en una assemblea general.

Matge cedida per Coop57.

